Vidróczki Márton
(1837. november 12. Mónosbél , +1873. február 8. Tiribes)

Mátra-vidéki betyár. Fiatalon (Bél)Apátfalván kondásbojtár. 1859-ben besorozták katonának. Egerben lett a Wasa-ezred gyalogosa. Altisztjei, tisztjei kemény német szóval dresszírozták. A szabadsághoz szokott szilaj legény nem igen türte az igazságtalan megaláztatásokat. Imádta a trombitát. Szép játéka miatt kürtöse lett alakulatának. Egyik alkalommal – a hagyomány szerint társai biztatására Kossuth-nótát játszott a kaszárnya kantinjában. Az intézkedõ õrmesterét trombitájával leütötte. Fogságba vetik, megvádolják szökésre való buzdítással. 12 év várfogságra ítélték. Komáromban örét ártalmatlanná téve, annak ruhájába öltözve jutott fel a várfokra, ahonnan a Dunába ugrott. Üldözöi nem találtak rá. Egy idõsebb révész vette pártfogásba. Feljuttatta egy Pestre menö dereglyére. Innen gyalog szülöföldjére sikerült menni, ahol a Bükk rengetegeiben kezdte betyáréletét élni. A hagyomány azt tartotta róla, hogy csak a gazdagot fosztotta meg értékeitöl, a szegényt inkább gyámolította. A fogadók gazdái nem igen jelentették hollétét, mert orgazdái voltak Vidróczkinak.

1863-ban körözést adtak ki ellene, Verpeléten került zsandárkézre. 27 év várfogságra ítélték. Theréziánstadba (Terezin) kellett volna büntetését töltenie, de 1871-ben a már ismert módon – örét ártalmatlanná téve, annak ruhájában –, sikerült megszöknie. Innen kezdődött betyáréletének második korszaka állandó életveszélyben.

A monda szerint kifejezetten jóképü legény volt Marci. Fehér böre, kék szeme, s hullámos világos barna haja sok nõi szívet megdobogtatott, amit Marci gyakran ki is használt. Szeretett mulatni, szép ruhákba járni, s egyszerre több szeretõt tartott. Két nõ volt életében, akihez érzelmileg hosszabb ideig vonzódott. Az egyik Szép Rózsi, aki a legény közeledését szívesen vette, de a szülõk ellenezték a kapcsolatot, a másik pedig, a vadnai fogadós legkisebb leánya Rebeka.

Tevékenysége alatt vér nem tapadt kezéhez. Embert a hagyomány szerint nem ölt. õt társai ölték meg 1873. február 8-án Tiribesen, ami akkor Nagybátony (a mai Bátonyterenye településrésze) külterületi lakott helye volt. Gyilkosai nevét is ismerjük. Lörinc István komája leütötte, miközben későbbi gyilkosával, Pintér Pistával „balta-csatát” vívott. Holtestét Egerbe vitték, azonosítás után az egri Rókus temetõben helyezték jeltelen sírba.

/a kisterenyei Dr. Szomszéd András nyugalmazott levéltáros gyüjtése/